

Saksdokumenter:

KR 72.1/11	Statsbudsjettet 2013 - Bispedømmerådernes prioriteringer.doc	
------------	--	--

Statsbudsjettet 2013 - Satsingsområder for Den norske kirke -

Sammendrag

Kirkerådet skal innen 7. januar 2012 melde inn behov for store satsinger på statsbudsjettet for 2013.

På bakgrunn av de innspill som er kommet, den bevilgning som er gitt for 2012, og ut fra en vurdering av den økonomiske situasjon i Den norske kirke, foreslår Kirkerådet følgende prioriteringer for store satsinger i statsbudsjettet for 2013:

1. Trosopplæring - økning på 37 mill. kr til en samlet tildeling på 240 mill. kr
2. Fornyelser og omstillinger i Den norske kirke
IKT satsing i Den norske kirke - 20 mill. kr
3. Økt bemanning - øke tallet på preste- og diakonstillinger - økning 25 mill. kr

Dette er i hovedsak forslag til bevilgninger for å følge opp tidligere vedtak, slik at disse kan gjennomføres etter de planer som foreligger og på en slik måte at effekten av disse kan bli best mulig i forhold til de mål som er fastsatt.

Nærmere begrunnelse for disse prioriteringene er gitt i saksorientering nedenfor.

Forslag til vedtak

Kirkerådet vedtar følgende prioriteringer for store satsinger i statsbudsjettet for 2013 i prioritert rekkefølge:

1. Trosopplæringsreformen opptrapping - økning på 37 mill kr
2. Fornyelser og omstillinger i Den norske kirke - økning på 20 mill kr
3. Økt bemanning - øke tallet på preste- og diakonstillinger - økning på 25 mill

Saksorientering

Når Kirkerådet skal foreslå prioriteringer på statsbudsjettet for 2013 på det helhetlige område, er dette gjort på bakgrunn av tidligere forslag fra Kirkerådet og de bevilgninger eller mangel på bevilgninger som er gitt i løpet av de senere årene.

Budsjett 2012

Følgende hovedtall for Den norske kirke er foreslått i St.prp. nr 1 (2011-2012) for budsjettåret 2012 fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet.

Kapittel	Benevnelse	Regnskap 2010	Saldert budsjett 2011	Forslag 2012	Endring i % 11/12
UTGIFTER					
1590	Kirkelig administrasjon	598.421	690.284	643.250	-6,8
1591	Presteskapet	871.314	864.298	879.857	1,8
1592	Nidaros domkirke m.m.	55.122	53.023	52.820	-0,4
	Sum kategori 01.90	1 524 857	1.607.605	1.575.927	-2,0
INNTEKTER					
4590	Kirkelig administrasjon	47.712	39.042	40.252	3,1
4591	Presteskapet	49.229	19.984	20.603	3,1
4592	Nidaros domkirke m.m.	18.656	18.985	19.573	3,1
	Sum kategori 01.90	115.597	78.011	80.428	3,1
NTO TIL DISPOSISJON					
1590 – 4590	Kirkelig administrasjon	550.709	651.242	602.998	-7,4
1591 – 4591	Presteskapet	822.085	844.314	859.254	1,8
1592 – 4592	Nidaros domkirke m.m.	36.466	34.038	33.247	-2,3
	Sum kategori 01.90	1.409.260	1.529.594	1.495.499	-2,2

Nedgangen i ramme har sammenheng med at de midlene som i 2011 var bevilget til Kirkevalget på 66 mill. kr er trukket ut av driftsrammen for 2012.

Følgende forslag til økning er innarbeidet i tallene:

- 1) 6 mill. kr i økning til trosopplæring slik at den samlede bevilgning er oppe i 203 mill. kr.
- 2) Kr 400.000 i økte driftsrammer til samisk avdeling for å ha kontor i Tromsø.

Driftsutgiftene er i statsbudsjettet justert med 2,2 %. Dette skal dekke prisstigningen i 2011. Lønnsoppgjøret i 2012 ligger ikke i rammene.

3) Tilskuddet til kirkelige formål er økt med 6,3 mill. kr til 209,73 mill. kr. Nedenfor vises utviklingen siden 2008. I 2008 kom Nidaros pilegrimsgård med i tilskuddsordningen.

Tilskudd til kirkelige formål (post 71) Tall i 1.000kr	Budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Økning i % 2008 - 2012
Sjømannskirken	59.900	62.900	64.900	66.900	69.000	15,2
Døvekirkene	8.800	9.200	9.300	9.600	9.900	12,5
Kristent arbeid blant blinde	300	300	300	300	300	0,0
Stiftelsen Kirkeforskning	5.200	5.400	5.550	5.700	5.850	12,5
Diakoni, undervisning og kirkemusikk	103.250	107.800	111.250	116.210	119.810	16,0
Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep	1.900	1.950	2.000	2.100	2.165	13,9
Samisk bibeloversettelse (Det norske bibelselskap)	1.350	1.400	1.400	1.450	1.500	11,1
Nidaros pilegrimsgård	650	1.100	1.135	1.170	1.205	85,4
Sum kategori 01.90	181.350	190.050	195.835	203.430	209.730	15,6

Tilskuddet til diakoni, undervisning og kirkemusikk disponeres av bispedømmerådene og finansierer i hovedsak kateket- og diakonistillinger i de menighetene som er innvilget driftsstøtte.

Tilskudd fra Opplysningsvesenets fond

Fondsavsetningen til felleskirkelige tiltak for 2012 er på samlet 25,5 mill. kr (som i 2011). KR er i foreløpig tildelingsbrev av 28.oktober 2011 tildelt kr 23,5 mill. kr. Dette er samme beløp som i 2011.

Forslag til satsinger i Statsbudsjettet 2013

For 2013 presenteres de samme behov til store satsinger som for 2012.

I tilsvarende sak for 2012 ble det meldt inn følgende behov:

1. Trosopplæring - økning på 78 mill. kr
2. Fornyelser og omstillinger i Den norske kirke
 - IKT satsing i Den norske kirke - 20 mill. kr
 - Samisk kirkeliv - 3,375 mill. kr
3. Økt bemanning – øke tallet på preste- og diakonstillinger - økning 75 mill. kr.

Beløpene for 2013 er korrigert. Nærmere begrunnelser for disse prioriteringene er gitt i saksorienteringen nedenfor.

I regjeringens Soria-Moria II erklæring på side 74, kapittel 18 om Kirke-, religions- og livssynspolitikk, står det: "Vi vil legge til rette for at Den norske kirke fortsatt kan være en åpen og inkluderende folkekirke med plass for ulike religiøse behov og ulike teologiske

retninger, og med bred forankring blant medlemmene. Regjeringen vil følge opp kirkeforliket av 10. april 2008, inkludert demokratireformen.

Regjeringen vil:

- følge opp kirkeforliket
- sammen med kirkens organer gjennomgå og forbedre valgordningen for Kirkevalget og medlemsregisteret
- videreføre trosopplæringsreformen
- øke tallet på preste- og diakonstillinger
- legge til rette for flere kvinnelige sokneprester, proster og biskoper”

Det er innhentet forslag til prioriteringer fra alle bispedømmeråd for 2013. Saken ble og drøftet med stiftsdirektørene på egen samling i Oslo i uke 43 i år. Stiftsdirektørene gir også uttrykk for at de støtter satsingen på IKT i kirken, ved siden av trosopplæringsreformen og styrking av preste- og diakonstillinger.

Kirkerådet fremmer følgende forslag til store satsinger i statsbudsjettet for 2013 i prioritert rekkefølge:

- 1. Trosopplæringsreformen opptrapping - økning på 37 mill kr**
- 2. Fornyelser og omstillinger i Den norske kirke - økning på 20 mill kr**
- 3. Økt bemanning - øke tallet på preste- og diakonstillinger - økning på 25 mill kr**

Den norske kirke satsingsområder fremmes med henvisning til regjeringens Soria-Moria II erklæring.

Når det i denne saken ikke er fremmet behov for styrking av samisk kirkeliv har det sammenheng med at behovet er på om lag 3 mill. kr og at dette vil bli fremmet i saken om Kirkerådets budsjettforslag for 2013 som tas opp i en egen sak i første KR møte i 2013. Bispedømmerådene er bedt om å fremme sine behov i henhold til strategiplan for samisk kirkeliv i de budsjettforslag som sendes inn regionalt til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

1. Trosopplæringsreformen - opptrapping

2013 er det tiende året i den tiårige innføringen av trosopplæringsreformen i Den norske kirke. Forsøksperioden ble avsluttet ved utgangen av 2008. Fra 2009 er gjennomføring av reformen skjedd ved at midler er fordelt prostivis ut fra en nasjonal fordelingsnøkkel slik at alle menigheter i et prostiområde samtidig er i prosess med planutvikling og utbygging av sitt trosopplæringstilbud. I 2012 vil de første menighetene gå over i driftsfasen når de får godkjent sine lokale planer for trosopplæring.

Ved utgangen av 2011 var 698 menigheter 55 av landets 106 prostier innlemmet i reformens gjennomføringsfase. I tillegg fikk 152 menigheter midler fra reformen, som ikke er integrert i gjennomføringsfasen i påvente av at alle menighetene i deres prosti får tildelt midler.

Ved innføringen av trosopplæringsreformen ble det vedtatt at konfirmasjonsundervisning ikke kan skje i skoletiden, og at kirkens trosopplæring ikke kan skje i SFO sine lokaler i SFO sin åpningstid. Disse begrensningene ble da gjort gjeldene for alle menigheter, uavhengig av om de fikk tilført midler via reformen eller ikke.

De sentrale føringene og retningslinjene for videreføringen av reformen ble behandlet på Kirkemøtet i 2008 (KM 7/08) og retningslinjer og modeller for gjennomføringsfasen ble etablert i 2009. Plan for trosopplæring ble vedtatt av Kirkemøtet høsten 2009 (KM 4/09). Det betyr at alle sentrale føringer og kriterier for den videre gjennomføringen av reformen er avklart. Disse avklaringene er kjent blant menigheter i Den norske kirke.

Mange menigheter er i gang med planarbeid og etablering av nye tiltak uten å ha fått økt sine ressurser. Kirkerådet og bispedømmerådene møter utålmodighet, og også i noen grad usikkerhet på om reformen vil bli trappet opp til et økonomisk nivå slik at den vil omfatte alle landets menigheter. Det er en stadig økende utfordring å opprettholde motivasjon og motvirke irritasjon hos de menigheter og fellelråd som fortsatt venter på ressurser til å bygge ut sitt trosopplæringsarbeid.

Kirkemøtet har tidligere understreket at trosopplæringsreformen er underfinansiert i forhold til de aktivitets- og oppslutningsmålene som ligger i de politiske vedtakene. Erfaringene fra forsøks- og utviklingsfasen viser at en trosopplæring for alle, med mangfold og kvalitet, krever større ressurser enn de 250 mill. 2003-kroner som ligger i Stortingets vedtak. Kirkemøtet har videre understreket viktigheten av at Regjering og Storting oppfyller tidligere vedtak om bevilgninger, i hvert fall i den størrelsesorden og takt som var forutsatt. Dette vil medføre en økning over statsbudsjettene framover til en fullt utbygd reform med en samlet ramme på 250 mill. i 2003-kroner.

Dette ble fulgt opp av kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i Innst 12 S i forbindelse med statsbudsjettet for 2011 der det står på side 76:

"Komiteen mener trosopplæringen er en viktig forutsetning for å opprettholde en bred og engasjert folkekirke. Komiteen støtter at reformen må gjøres landsekkende. Komiteen viser til at Stortinget har fastsatt at Trosopplæringsreformen skal være et 5-årig prosjekt fra 1. januar 2004 og i fem år og at reformen så skulle trappes opp de neste fem årene. I St.meld. nr 7 (2002-2003) ble det anført et budsjettmål på 250 mill kr til reformen i 2003-kroner."

Nedenfor vises en tabell hvor det fremgår hva som har vært økning i bevilgningene de enkelte år og hva den samlede bevilgning har utgjort i bevilgningsåret.

År	Ny bevilgning	Samlet bevilgning
2003	5.000.000	5.000.000
2004	25.000.000	30.000.000
2005	25.000.000	55.000.000
2006	22.700.000	77.700.000
2007	22.300.000	100.000.000
2008	25.000.000	125.000.000
2009	25.000.000	150.000.000
2010	20.000.000	170.000.000

År	Ny bevilgning	Samlet bevilgning
2011	27.000.000	197.000.000
2012	6.000.000	203.000.000

Kirkemøtet og Kirkerådet har lagt Stortingets vedtak til grunn når vi har planlagt opptrapping og gjennomføring av reformen. Justert for lønns- og prisvekst utgjør 250 millioner 2003-kroner ca. 350 millioner 2013-kroner. Etter regjeringens forslag til budsjett for 2012, er vi oppe i 203 millioner kroner. For Kirkerådet er det avgjørende at opptrappingen fortsetter. I lys av at bevilgningen i 2012 var på 6 mill. kr og den største årlige økningen kom i 2011 med 27 mill. kr, fremmer Kirkerådet et krav på 37 mill. kr slik at vi kommer opp i 240 mill. kr i 2013.

Kirkerådet ber om at det bevilges 37 mill kr i 2013. Kirkerådet ber om at bevilgningene økes videre fra 2014 inntil målet om 250 millioner i 2003-kroner blir nådd så snart som mulig og slik at reformen blir landsdekkende.

2. Fornyelser og omstillinger i Den norske kirke

Den norske kirke står overfor mange og store utfordringer. Kirkerådets behov vil bli behandlet som egen sak til rådsmøtet i mars 2013 og vil bli oversendt til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i et eget brev.

IKT i kirken

IKT-strategi for Den norske kirke 2009-2014 ble utarbeidet i 2009. Visjonen for IKT-satsingen er:

Kirken samlet til ett IKT-rike,
med felles verktøy for alle medarbeidere,
og likt servicenivå til alle,
der kirkens brukere er i sentrum.

Utredningen fra 2009 dokumenterte at dagens IKT-løsninger i Den norske kirke er svært fragmenterte og ikke i tråd med nasjonale føringer og krav. Dette hindrer effektivisering, utvikling og nytenking. Konsulentselskapene Devoteam daVinci, IT-Management og Steria anbefalte i 2010 at kirken etablerer et helhetlig program for IKT i kirken. Det nye IKT-programmet tar utgangspunkt i nettverket av kirkelige brukere i dagens OVF-nett og allerede eksisterende fellestjenester som de kirkelige registrene og kirkebyggdatabasen. Det vesentligste investeringsbehovet vil bli dekket av de kirkelige fellesrådene. Statens helhetlige ansvar for kirkelig sektor tilsier imidlertid at noen IKT-investeringer krever statlig finansiering.

Utviklingen mot en ny kirkeordning forsterker behovet for at kirken utvikler hensiktsmessige digitale samhandlingsplattformer for kirkens ansatte, tillitsvalgte og frivillige medarbeidere. Et intranett for alle kirkens enheter er en forutsetning for en vellykket organisasjonsutvikling i kirken. Et ekstranett vil i tillegg legge til rette for involvering, effektiv samhandling, idé- og kunnskapsutveksling mellom ansatte, tillitsvalgte og frivillige medarbeidere i kirken.

I Statens kommunikasjonspolitikk fastsatt av FAD 16.10.2009, er en av forutsetningene som nevnes at den offentlige virksomheten må sikre at kommunikasjonen er pålitelig og samordnet, at kommunikasjonen og informasjonen er målrettet og effektiv, slik at målgruppene nås og at virksomheten på en effektiv og formålstjenlig måte utnytter mulighetene som ligger i ny teknologi og nye kanaler.

Kirken står overfor store kommunikasjonsutfordringer de nærmeste årene. Et nødvendig og helt sentralt verktøy og virkemiddel i dette arbeidet er å få på plass et enhetlig, moderne og funksjonelt nettsted som knytter alle kirkens menigheter, fellesråd, bispedømmer og sentrale råd sammen, slik at henvendelsen til medlemmer og offentlighet skjer på en samordnet, effektiv og enhetlig måte. Dette betyr at kirken må utvikle sine kommunikasjonsplattformer, slik at kirkens samfunnsdeltakelse og medlemskontakt kan styrkes.

Medlemmene forventer i økende grad at kirken er nærværende på nett og at nærliggende funksjoner, service og tjenester er tilgjengelige her. For å styrke medlemsregisterets kvalitet og dermed kirkens forvaltning av medlemskap i kirken, ønsker Kirkerådet å kunne tilby en selvbetjeningsløsning som på en sikker måte gir medlemmene innsyn i de registrerte opplysningene kirken har om dem.

Utvikling av nye samhandlings-løsninger og nye nettsider med selvbetjeningsløsninger inngår i kirkens program for IKT i kirken, som styres i tråd med nasjonale føringer og krav til offentlige IKT-satsinger, jf. Rundskriv P 4/2010 fra FAD *Samordning og styring av IKT-relaterte investeringer i staten* og Prop.1 S 2010-2011 s.118.

Satsing 2012: Utvikle ny felles plattform, samhandlings- og kommunikasjonsløsninger med selvbetjeningsløsninger for statlige tjenester. Satsingen skal gi mulighet for utvidelser med basis i finansiering fra fellesråd i tråd med det nye IKT-programmet for Den norske kirke 2011-2014.

Satsing, selvbetjeningsløsning i "Min kirkebok":

For 2013 foreslås det å utvikle ny selvbetjeningsløsning i "Min kirkebok". "Min kirkebok" er et tilbud til publikum for at den enkelte trygt gjennom ID-porten enkelt skal kunne se hvilke data Den norske kirke har lagret om vedkommende.

Menighetene i Den norske kirke tar i bruk elektronisk kirkebok i 2012. Kirkerådet foreslår å gjenbruke informasjon fra de kirkelige registrene og kirkeboka i en selvbetjeningsløsning, "Min kirkebok" er et tilbud til publikum for at den enkelte trygt gjennom ID-porten enkelt skal kunne se hvilke data Den norske kirke har lagret om vedkommende. Generelt kan den enkelte få informasjon om medlemskap, dåp, konfirmasjon, innmelding, utmelding mm. Dato, sted, og eventuell forrettende prest fremgår av oversikten.

Funksjonen "Min kirkebok" gjøres tilgjengelig via foreslått løsning for internett på *kirken.no* slik at den blir lett tilgjengelig for alle kirkens medlemmer. Det legges opp til

en sikker personlig innlogging ved hjelp av MinID via ID-porten. Kirkerådet er i gang med gjennomføre en test med tanke på å ta i bruk ID-porten nivå 3 og 4. I denne sammenhengen er det inngått avtale med Difi.

Teknologisk er de kirkelige registrene basert på åpne standarder og fri programvare både når det gjelder utviklingsrammeverk og database, samt øvrige applikasjoner, f. eks. Java, MY SQL og OPEN AM. Dette gjør løsningen skalerbar og et godt fundament for utvikling av nye moduler med ny funksjonalitet samt integrasjon mot ID-porten. Utvikling av kirkebok er i mindre grad teknologisk avhengig av at øvrige satsinger gjennomføres, men det vil være hensiktsmessig å ha etablert en god intra- og internettplattform som gir nødvendig og standardisert informasjonstjenester og integrasjon.

Gevinst av tiltaket:

Det innføres nye tjenester som i dag ikke er tilgjengelige for det enkelte medlemmet uten at det henvender seg til sitt lokale kirkekontor. Ventetid for å innhente informasjon vil bli borte. Ved selv å innhente informasjon vil det bety mindre belastning for fellelrådene. Det vil også gi gevinst for Kirkerådet ved færre henvendelser og et bedre omdømme.

Risiko ved tiltaket:

Tiltaket vil utvikles med lav risiko da det brukes eksisterende åpen kildekode og fri programvare som er vel gjennomprøvd i markedet og som Kirkerådet benytter i medlemsregisteret.

Satsing på ny internet, intranett og ekstranett plattform:

For 2013 foreslås det å anskaffe nytt portalrammeverk for og utvikle mer profesjonell tilstedeværelse på internet. Det foreslås samtidig å anskaffe portalrammeverk for å utvikle tjenester på intranett og ekstranett.

Kirkens komplekse organisasjon krever en oppgradering av den interne kommunikasjonen, både når det gjelder teknologidrevet utvikling, nye samarbeidsplattformer og -praksiser. Det ligger store uutnyttede muligheter for bedre utnyttelse av både menneskelige og andre former for ressurser om kirken får tatt i bruk effektive digitale verktøy på tvers av hele den komplekse organisasjonen. Særlig for de mange små fellelrådene vil dette gi bedre muligheter til å løse de oppgavene alle sokn er pålagt og som kirken i noen grad forvalter på vegne av det offentlige, dette gjelder for eksempel gravferdsforvaltningen.

En målsetting for demokratireformen må også være at alle medlemmer skal betjenes på et tilnærmet likt servicenivå. Ressursene i enkeltmenigheter er ulike. En god digital infrastruktur vil imidlertid kunne minske disse forskjellene.

Det foreslås derfor å innføre ny intra-, ekstra- og internettplattform som vil gi støtte for:

- at kirken kan være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke i en ny tid.
- åpenhet og innsyn i kirkens demokratiske prosesser.

- tilgjengelighet og nærvær som vil bekrefte og styrke medlemmenes tilhørighet til kirken.
- utvikling av kirkens ordinger og organisasjon, slik at de støtter opp under medlemmenes deltakelse og medeierskap.
- en enklere hverdag for kirkens ansatte, frivillige og medlemmer.
- bedre koordinering mellom den formelle organisasjonen og frivillige.
- bedre koordinering av ressursene og ressursbruk i alle enheter og på tvers av enheter.
- nå målet om ”en døgnåpen kirke” blant annet gjennom mer profesjonell tilstedeværelse på nett.
- forbedre omdømme – fremstå som en koordinert og velfungerende organisasjon
- deltakelse i den offentlige debatten, som krever moderne, effektiv og tjenlig teknologi.

Gevinst av tiltaket:

Bedre samhandlingsløsninger vil støtte *kjernevirksomheten* som trosopplæring, diakoni, kirkemusikk og andre kultursatsninger og liturgi/gudstjenester og *administrative oppgaver* som permisjoner, medarbeidersamtaler, økonomioppfølging, ressursplanlegging, osv. Samhandlingsløsninger skal ikke primært erstatte etablerte fagsystemer og saksbehandlingssystemer, men heller støtte det koordineringsarbeidet som må gjøres for at kirkens kjernevirksomhet skal flyte godt.

Risiko ved tiltaket er lav:

Tiltaket vil utvikles med lav risiko da det gjenbrukes felles løsninger som MinID og forutsetning for valg av teknologi er at den er moden og velprøvd.

Økonomiske konsekvenser

Den norske kirke har fram til i dag ikke fått tildelt ressurser som har gitt den mulighet til selv å foreta strategiske valg når det gjelder kunnskapsutvikling, infrastruktur og drift av IKT. Det vil derfor være nødvendig med investeringer som på sikt vil gi en betydelig gevinst. En investering i utvikling og infrastruktur vil gi en mer effektiv bruk av samfunnets ressurser, gjøre kirken nærværende på nye kommunikasjonsplattformer og sette kirken bedre i stand til å yte god service til medlemmene, samme hvor de bor.

Forslagene kan fremmes separat, men det vil være mest hensiktsmessig å se satsing på inter- og intranett i sammenheng. Kirkebok utvikles på en annen plattform, men det vil være noe avhengighet mellom alle forslagene.

Utvikling av kirkebok er i mindre grad teknologisk avhengig av at øvrige satsinger gjennomføres, men det vil være hensiktsmessig å ha etablert en god intra- og internettplattform som gir nødvendig og standardiserte informasjonstjenester og integrasjon.

Kirkerådet anbefaler at anskaffelsen av inter- og intranett ses i sammenheng. Det begrunnes med at det gir lavere anskaffelseskostnader, innføringskostnader, driftskostnader og videreutviklingskostnader dersom portalrammeverk for inter- og intranett er det samme og innføres samtidig.

Dette begrunnes videre med at det funksjonelt, teknisk og i forhold til egen kompetanseoppbygging er hensiktsmessig å se disse anskaffelsene i sammenheng. For eksempel vil samme verktøy for Web Content Management (WCM), det vil si utvikle og forvalte innhold og tjenester, være enklere når man forholder seg til ett portalrammeverk. Integrasjon mellom applikasjoner og utvikling av tjenester for eksempel WEB-services vil kunne gjennomføres med lavere kostnad og mulighet for gjenbruk øker. Kirkerådet har intensjoner om å gå over til en mer tjenesteorientert arkitektur (SOA). Dette er også i tråd med de krav til felles arkitekturprinsipper som er i staten.

Prognosene er basert på erfaringstall fra både anskaffelse og innføring av såkalt open source produkter og mer proprietære portalrammeverk. I en slik prognose bør det beregnes 20 % feilmargin. Løsningen vil kunne tilpasses den tildelte budsjettamme ved at tjenester og innhold reduseres tilsvarende.

Investeringsbehovet for satsingen er 20 millioner for 2013 og fordeler seg slik:

Anskaffe og innføre internett portalrammeverk:	Kr 10 mill
Anskaffe og innføre intranett portalrammeverk:	Kr 7 mill
Utvikle selvbetjeningsløsninger ” Min kirkebok”:	Kr 3 mill
Sum	Kr 20 mill

	2013	2014	2015	2016
Investeringer/anskaffelser				
Programvarelisenser	1 500 000			
Infrastruktur – nett	500 000	100 000	100 000	100 000
Infrastruktur – server	500 000	100 000	100 000	100 000
Sum investeringer/anskaffelser	2 500 000	200 000	200 000	200 000

Prosjektkostnader				
Konsulentjenster utvikling Internett	7 500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Konsulentjenster utvikling Intranett	6 000 000			
Konsulentjenster utvikling Kirkebok	3 000 000			
Øvrige prosjektkostnader	1 000 000	500 000	500 000	500 000
Sum prosjektkostnader	17 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000

Driftskostnader ny løsning				
Programvarelisenser	-	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Driftskostnader ny løsning	-	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Ekstern support/vedlikehold	-	500 000	500 000	500 000
Sum årlige driftskostnader	-	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Sum årlige kostnader	20 000 000	4 700 000	4 700 000	4 700 000

* 20 mill utgjør satsingen for 2013

MÅLBAR NYTTE				
Motiverte medarbeidere	300 000	500 000	500 000	500 000

	2013	2014	2015	2016
Bedre tjenester for ansatte, frivillige og medlemmer	500 000	2 000 000	4 000 000	4 000 000
Selvbetjeningsløsninger	500 000	2 000 000	4 000 000	4 000 000
SUM NYTTE PR ÅR	1 300 000	4 500 000	8 500 000	8 500 000

Tabellen viser en spesifisering og et anslag av tiltaket for drift og utviklingskostnader samt en skisse for målbar nytte (kvantitativ). Det vil i tillegg være en rekke kvalitative gevinster.

Konsekvenser for budsjett 2014, 2015 osv. vil være lisens og andre driftskostnader samt nye behov for videre utvikling av ny internett og intranettplattform. Kirkebok utvikles i medlemsregisteret og dekkes således av egne tildelinger.

Kirkerådet ber om at det bevilges 20 mill kr i 2013 til å utvikle en ny felles plattform, samhandlings- og kommunikasjonsløsninger med selvbetjeningsløsninger for statlige tjenester i Den norske kirke.

3. Økt bemanning: Øke tallet på preste- og diakonstillinger

Kirkerådet har hvert år, de siste årene, hentet inn prioriteringer fra bispdømmerådene for kommende statsbudsjett. For 2013 har vi fått innspill fra alle 11 bispedømmer. Innspillene er samlet i et eget notat som følger som vedlegg. Alle bispedømmerådene er fortsatt opptatt av bemannings situasjonen i bispedømmene. Situasjonen er ikke endret mye ved de 5 mill kr som er bevilget til nye prestestillinger i 2011.

Kirkerådet ser behovet for økt bemanning i et langsiktig perspektiv. Det er behov for en styrking av antall preste- og diakonstillinger samtidig som det er fokus på rekruttering og tjenesteordninger som gjør det attraktivt å søke stillinger i Den norske kirke. Behovet for virkemidler varierer fra bispedømme til bispedømme og mellom sentrale og gravgrendte strøk.

Den norske kirke er en av få arenaer i lokalsamfunnet som samler alle. Mange oppsøker de kirkelige tilbudene, men dagens dekning av preste- og diakontjenester i distriktene dekker ikke etterspørselen. Tilgjengelig prestetjeneste er symbolet for kirken sitt nærvær i lokalsamfunnet.

Det er derfor viktig å sikre at alle kirkens medlemmer får de tjenester som er forutsatt i kirkeloven. Det forutsetter økonomiske og personalmessige ressurser som gjør kirken i stand til å utføre sine plikter og oppgaver. Det ble i 2001 utarbeidet en opptrappingsplan for bemanning i Den norske kirke. Denne tar utgangspunkt i bemanningsbehovet kirken står foran, og gir en dekkende beskrivelse av at Den norske kirke ikke har den bemanning som er nødvendig for at kirken skal være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.

Det norske samfunn er blitt mer og mer mangfoldig – etnisk og kulturelt. Det gjør at utfordringene med relevant kirkelig betjening har økt vesentlig. Ca 60 % av innvandrerne er kristne. Kirkemøtet drøftet denne saken på sitt møte i 2009: ”Kristne innvandrere og menighetene i Norge” (KM 7/09). De første årene for innvandrerne er spesielt krevende.

De trenger betjening på et språk de kan forstå. Her må Den norske kirke opprustes slik at kirken kan være i stand til å yte en relevant tjeneste. Hvert bispedømme bør gis muligheter til å etablere et tilbud om gudstjenester og annen kirkelig betjening til kristne innvandrere. Dette er svært viktig for integreringen i vårt samfunn.

Flere enn før bruker og disponerer fritidsboliger og hytter slik at mange bor to steder. Dette skaper behov for kirkelig tilbud også på de alternative stedene de oppholder seg. Dette er steder hvor det sjelden er god kirkelig betjening ut fra dagens menighetsstruktur. Det skaper et behov for opprustning av fritidskirken. Fjellprester er et eksempel på dette.

Kirkerådet er opptatt av at det satses på dette slik at flere kan nyte godt av kirkens tjenester og ber om at det avsettes nye midler til disse formål. Behovene er også meldt fra om tidligere i forbindelse med innspill til tidligere statsbudsjett.

Diakoner og prester utøver en mangfoldig og et viktig arbeid i lokalsamfunnet. Dette arbeidet strekker seg langt ut over det som skjer i kirkens rom. Kirken er landsdekkende og står for en kontinuitet og stabilitet og forholder seg også til alle aldersgrupper. Kirken møter folk i hverdag, i fest og høytid og i kriser. Prester og diakoner har høy kompetanse i å være til hjelp for mennesker i ulike faser i livet. For å kunne utøve denne tjenesten, kreves det personell. Det er en bemanningsmessig utfordring med befolkningsøkning og endring i bosetningsmønstre med flere mennesker i de folkerike menighetene. I tillegg kommer som nevnt behovet for økte ressurser i forbindelse med integrering av innvandrere og flyktninger.

Spesielt for diakonstillinger:

- Stillinger innen diakoni utgjør 5-6 % av kirkelige stillinger totalt. Det er nå omlag 250 årsverk, fordelt på 275 diakonstillinger. I tillegg er det noe over 30 årsverk for diakonimedarbeidere. Det er utstrakt bruk av deltidsstillinger.
- Diakoner har *utdanning* på mastergradsnivå: grunnutdanning innen helse-sosial- eller pedagogikkfeltet med tillegg innen kirkelige/diakonale tema. De arbeider på individ-, gruppe- og lokalsamfunnsnivå og samarbeider hyppig med offentlige og frivillige aktører. Arbeidet omfatter både det akutte, krisebetonte og det allmenne, byggende.
- Ønsket vektlegging i arbeidet: nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.
- Diakoner kan bidra i integrering av innvandrere.

Samhandling:

- Samhandlingsreformen oppfordrer til samarbeid på tvers av sektorer og til samarbeid med frivillige aktører. Forskning (Diakonhjemmet 2005) viser at den lokale kirke har økt samhandling både med kommunale og frivillige instanser der det er diakon ansatt. Dette gjelder på felt som ungdom, rus, psykiatri, helse, sorg, utviklingshemning, eldre, innvandrere, familie.
- Nettverksbygging, relasjons- og integreringsarbeid i forhold til ovennevnte grupper er sentralt i diakoners arbeid.

- Utfordringer der det arbeides spesielt med samhandling med kommunal helse- og omsorgstjeneste er "Rett til åndelig liv for utviklingshemmede" (jfr. Deltakelse og tilhørighet) og "Omsorg for alvorlig syke og døende utenfor institusjon".
- Diakonifaglig kompetanse inn i kirkelig katastrofeberedskap gir en viktig tverrfaglig ressurs.

Frivillighet:

- Diakonstillinger utløser i stor grad av frivillig innsats, menigheter med diakon rapporterer oftere at arbeidet er utført av "ansatt + frivillig", i forhold til "bare ansatt" i menigheter uten diakon
- Forskning har vist at det ofte kan være vanskelig for profesjonelle å samarbeide med frivillige. Diakonen, som profesjonell, er en ressurs i forhold til frivillighet i samarbeidsrelasjoner med andre instanser (eks lokale institusjoner). Det er bred dokumentasjon for at diakoner utløser og frigjør mye frivillighet.
- Styrking av ressurser hos utsatte mennesker: hjelpmottakere blir frivillige, mange finner sin plass for å kunne yte inn i fellesskapet, myndiggjøring finner sted.

Kirkerådet ber om at det bevilges 10 mill kr til nye diakonstillinger i 2012

Spesielt for prestestillinger

- Dersom vi skal opprettholde en prestedtjeneste for alle og samtidig ha en tilfredsstillende prestedekning i de sentrale strøk må det opprettes flere prestestillinger i menigheter med stor befolkningsvekst.
- Bestemmelser omkring vaktordning og fritidsreglement er positivt for prestedtjenesten, men det er ikke kompensert tilstrekkelig for dette i forhold til antall stillinger.
- Det trengs flere spesialprest stillinger (studentprester, fengselsprester, fjellpreststillinger etc.)
- Det er nødvendig at en økning i antall prestestillinger ledsages av et bredt anlagt rekrutteringsarbeid. Samtidig med at det kommer flere stillinger i sentrale områder må det settes inn virkemidler for å beholde nødvendig bemanning i distriktene.

Kirkerådet ber om at det bevilges 15 mill kr i 2012. Midlene benyttes både til rekrutteringstiltak og opprettelse av nye prestestillinger.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Med økte midler til trosopplæringsreformen vil innføring fortsette i nye prosti. Flere menigheter i mellomfasen vil kunne bli med i gjennomføringsplanen. Kirkerådet og bispedømmerådene er bemannet for å gjøre dette.

Økte midler til IKT vil gjøre det mulig å følge opp satsingen på IKT i kirken slik det er beskrevet i saksdokumentet.